

Lisää luontoa kaupunkiin

HARTELAN LINJAUKSET LUONNON
MONIMUOTOISUUDEN LISÄÄMISEEN

HARTELA

Luonnon monimuotoisuus eli biodiversiteetti tarjoaa pohjan yhteiskunnallemme. Se on elämämme perusta. Se tarjoaa meille puhdasta ilmaa, raaka-aineita, maisemia ja virkistystä – sekä lukemattomia muita ekosysteemi-palveluita, joita ilman yhteiskuntamme ei toimi. Samalla luonnon monimuotoisuus on katoamassa hälyttävää vauhtia.

Rakentamisella ja siihen liittyvällä arvoketjulla on merkittävä rooli luontokadon hillitsemisessä. Hartelassa tunnistamme oman vastuamme ja haluamme olla mukana rakentamassa monimuotoista ympäristöä, ja siksi olemme laatineet ohjeistuksen luonnon monimuotoisuuden huomioimiseksi hankkeissamme. Tämä ohje ei ole yksittäinen teko, vaan osa pitkäjänteistä työtä, jolla haluamme tuoda lisää luontoa kaupunkiin – yksi hanke kerrallaan.

Biodiversiteettiohjeistuksemme pohjautuu lieventämishierarkiaan, joka tarjoaa selkeän suunnan luontovaikutusten hallintaan.

Tavoitteemme on ensisijaisesti välttää haittoja luonnolle. Jos se ei ole mahdollista, vaikutuksia pyritään vähentämään, ja tarvittaessa ennallistamaan tai kompensoimaan. Ohje auttaa meitä tekemään parempia valintoja, jotka tukevat luonnon monimuotoisuutta niin maanhankinnassa kuin tonttien suunnittelussakin.

Tiedämme, että kaikkia toimenpiteitä ei voida soveltaa kaikkiin hankkeisiin. Siksi ohje toimii suuntaa-antavana työkaluna, joka ohjaa vastuullisiin ratkaisuihin hankekohtaisesti. Toivomme, että se innostaa myös yhteistyökumppaneitamme ja sidosryhmiämme mukaan tähän työhön. Yhdessä voimme luoda elinympäristöjä, joissa luonto on vahvasti läsnä.

Julia Brunfeldt

vastuullisuuspäällikkö, Hartela-yhtiöt Oy

SISÄLLYSLUETTELO

Lieventämishierarkia	4
Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen maanhankinnassa	5
Luonnon monimuotoisuutta säästävät ja edistävät toimenpiteet hankkeissa	6

LIEVENTÄMISHIERARKIA

Lieventämishierakia on YK:n vahvistama tiedeperusteinen ohje luontovaikutusten hallinnan priorisointiin siten, että vaikuttavimmat toimet toteutetaan ensimmäisenä.

Hartelan biodiversiteettiohjeistuksen taustalla on käytetty lieventämishierarkian ajatusta siitä, että luontohaittoja tulisi ensisijaisesti välttää, sen jälkeen vähentää haittoja ja viimeisinä vaihtoehtoina ennallistaa tai kompensoida.

Lieventämishierarkian mukainen toimintajärjestys:

1

Haittoja pyritään ensisijaisesti välttämään kokonaan

2

Haittoja, joita ei voida välttää pyritään vähentämään

3

Tehdään ennallistamis- tai hoitotoimenpiteitä

4

Viimeisenä luontohaitat kompensoidaan muualla tapahtuvilla suojelu- ja ennallistamistoimenpiteillä

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN HUOMIOIMINEN MAANHANKINNASSA

Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen maanhankinnassa perustuu näkökulmiin, jotka on johdettu EU-taksonomian vaatimuksista uudisrakentamisen osalta. Nämä näkökulmat toimivat suuntaviivoina, jotka ohjaavat kohti vastuullista ja luonnon kannalta kestävää maanhankintaa. Vaikka kaikkia kriteerejä ei voida toteuttaa jokaisessa hankkeessa, ne ohjaavat päätöksentekoa ja tukevat pitkäjänteistä tavoitetta.

Tavoite

Rakennetaan ensisijaisesti alueille, joille rakentaminen ei aiheuta lisää haittaa luonnolle.

Tarkasteltavat näkökulmat

- Tontti ei ole käytössä olevaa viljelysmaata.
- Tontilla tai sen läheisyydessä ei ole suojeltuja luontoarvoja.
- Tontti ei ole metsäksi määriteltyä aluetta.

LUONNON MONIMUOTOISUUTTA SÄÄSTÄVÄT JA EDISTÄVÄT TOIMENPITEET HANKKEISSA

Hankkeissa voidaan toteuttaa toimenpiteitä, jotka noudattavat lieventämishierarkiaa: pyritään vähentämään luonnolle aiheutuvia haitallisia vaikutuksia ja mahdollisuuksien mukaan ennallistetaan tai parannetaan hankealueen luontoarvoja. Toimenpiteiden valinta ja toteutus tehdään hankekohtaisesti, eikä kaikkia toimenpiteitä voida soveltaa jokaiseen kohteeseen.

Tavoite

Hankkeissa toteutetaan luonnon monimuotoisuutta säästäviä ja edistäviä toimenpiteitä.

2

VÄHENNÄ

- Tontilla ei tehdä ylimääräistä raivausta eikä kaadeta ylimääräisiä puita.
- Mahdolliset avokalliot säilytetään osana pihasuunnitelmaa.
- Luonnonmukainen pohjakasvillisuus ja esimerkiksi luonnonniitty säilytetään.
- Ekologiset yhteydet ja viheralueverkoston säilyminen varmistettiin.
- Piha suunnitellaan mahdollisimman suurelta osin läpäisevällä pinnalla.
- Hulevesiä hyödynnetään esimerkiksi kasteluvetenä.

3

ENNALLISTA

- Kohteessa käytetään alueella luontaisesti esiintyviä kasvilajeja.
- Kohteeseen käytetään varjostavia puita.
- Kohteessa käytetään kukkivia, tuoksuvia kasveja.
- Kohteeseen tuodaan sadepuutarha monipuolisella ja kerroksisella kasvillisuudella.
- Kohteessa käytetään on monivuotisia köynnöksiä.
- Kohteeseen tuodaan hyötyviljelyä, viljelylaatikoita, kasvimaata, kasvihuone, marjapensaita ja/tai syötäviä puita.

LUONNON MONIMUOTOISUUTTA SÄÄSTÄVIÄ JA EDISTÄVIÄ TOIMENPITEITÄ HANKKEISSA - VIERASLAJIKASVIT

Hankkeissa ei istuteta kansallisesti ja EU:ssa tunnistettuja haitallisia vieraslajikasveja, mikä tukee lieventämishierarkian haittojen vähentämisen tasoa.

Tavoite

Hankkeissa ei istuteta EU:ssa ja kansallisesti haitallisiksi määriteltyjä vieraslajikasveja.

Toimenpiteet

- Vieraslajikasvilista on toimitetaan hankkeen pihasuunnittelijalle tai muulle vastaavalle toimijalle.
- Vieraslajikasvilistan lajeja ei istuteta hankkeen alueelle.
- Alueella olevat vieraslajikasvit poistetaan.

Tilaa elää ja vahvistua.

HARTELA.FI

